

פרשת בלק התשפ"ה

ari.kahn@biu.ac.il

הרב ארי דוד קאהן

1. במדבר פרק כב פסוק ב - מא (פרשת בלק)

(ב) וַיֵּרָא בָּלָק בֶּן-צֹפֹר אֶת פְּלִאֲשֶׁר-עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאַמְרֵי: (ג) וַיִּגֶר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מֵאֵד כִּי רַב-הָיָא וַיִּקְחַז מוֹאָב מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: (ד) וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל-זִמְדִּי מִדִּן עֲתָה יִלָּחֲבוּ הַקְּהֵל אֶת-כָּל-סִבְיָתָיו כְּלָחָד הַשּׁוֹר אֶת יִרְק הַשְּׂגָה וּבָלָק בֶּן-צֹפֹר מִלֶּחֶד לְמוֹאָב בַּעַת הַהוּא: (ה) וַיִּשְׁלַח מִלֵּאכִים אֶל-בָּלָעַם בֶּן-בְּעֹר פְּתוּרָה אֲשֶׁר עָלֶיהָ הִנֵּה אֶרֶץ בְּנֵי-עַמּוֹ לְקִרְאָהּ לֵאמֹר הִנֵּה עָם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כֹסֶה אֶת-עֵינָיו הָאָרֶץ וְהוּא יֵשֵׁב מִמֶּלִּי: (ו) וְעַתָּה לְכֵה-נָא אֶרְהֶלֶי אֶת-הָעָם הַזֶּה כִּי עַצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוֹלֵי אוֹכְלֵי נֶפֶשׁ-בּוֹ וְאֶגְרָשְׁנוּ מִן-הָאָרֶץ כִּי יִדְעִתִּי אֶת אֲשֶׁר-תַּבְרֹךְ מִבְּרֹךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאָר: (ז) וְלִכְוֹ זִמְדִּי מוֹאָב וְזִמְדִּי מִדִּן וְיִקְסִימִים בִּינָם וַיָּבֹאוּ אֶל-בָּלָעַם וַיַּדְּבְרוּ אֵלָיו דְּבָרֵי בָלָק: (ח) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלֵּילָה וְהַשְּׁבֹתִי אִתְּכֶם דָּבָר כְּאֲשֶׁר יִדְבֹּר ה' אֵלַי וַיֵּשְׁבוּ שְׁרֵי-מוֹאָב עִם-בָּלָעַם: (ט) וַיָּבֹאוּ אֱלֹהִים אֶל-בָּלָעַם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ: (י) וַיֹּאמֶר בָּלָעַם אֶל-הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן-צֹפֹר מִלֶּחֶד מוֹאָב שָׁלַח אֵלַי: (יא) הִנֵּה הָעָם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם וַיִּכַּסּ אֶת-עֵינָיו הָאָרֶץ עֲתָה לְכֵה קְבֵה-לִי אֹתוֹ אוֹלֵי אוֹכְלֵי נֶפֶשׁ בּוֹ וְגִרְשָׁתִּי: (יב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-בָּלָעַם לֹא תִלָּךְ עִמָּהֶם לֹא תֵאָר אֶת-הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא: (יג) וַיָּקָם בָּלָעַם בַּפֶּקֶר וַיֹּאמֶר אֶל-שְׁרֵי בָלָק לְכוּ אֶל-אַרְצְכֶם כִּי מֵאֵן ה' לַתִּתִּי לַחֲלֹךְ עִמָּכֶם: (יד) וַיָּקוּמוּ שְׁרֵי מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל-בָּלָק וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר מֵאֵן בָּלָעַם הָלַךְ עִמָּנוּ: (טו) וַיִּסָּף עוֹד בָּלָק שְׁלֹשׁ רָבִים וּנְכַכְדִּים מֵאֵלֶּה: (טז) וַיָּבֹאוּ אֶל-בָּלָעַם וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן-צֹפֹר אֶל-יָנָא תַמְנֵעַ מִהֶלֶךְ אֵלַי: (יז) כִּי-כַבֵּד אַכְבְּדָךְ מֵאֵד וְכָל אֲשֶׁר-תֹּאמַר אֵלַי אֲעֹשֶׂה וּלְכֵה-נָא קְבֵה-לִי אֶת הָעָם הַזֶּה: (יח) וַיַּעַן בָּלָעַם וַיֹּאמֶר אֶל-עַבְדִּי בָלָק אִם-יִתְּנוּ-לִי בָלָק מָלֵא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוֹכֵל לַעֲבֹר אֶת-פִּי ה' אֱלֹהֵי לַעֲשׂוֹת קִטְנָה אוֹ גְדוֹלָה: (יט) וְעַתָּה שָׁבוּ נָא בְּנֵה גַם-אַתָּם הַלֵּילָה וְאִדְעָה מִה-יִּסָּף ה' דְּבָר עִמִּי: (כ) וַיָּבֹאוּ אֱלֹהִים אֶל-בָּלָעַם לֵילָה וַיֹּאמֶר לוֹ אִם-לִקְרָא לָךְ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים קוֹם לָךְ אִתָּם וְאִךְ אֶת-הַדְּבָר אֲשֶׁר-אֲדַבֵּר אֵלַיךְ אִתּוֹ תַעֲשֶׂה: (כא) וַיָּקָם בָּלָעַם בַּפֶּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת-אַתָּנוּ וַיִּלָּךְ עִם-שְׁרֵי מוֹאָב: (כב) וַיִּסְרְאוּ אֱלֹהִים כִּי-הוֹלִךְ הוּא וַיִּתְּנֵם מִלֵּאדָה ה' בְּדֶרֶךְ לִשְׁטֹן לוֹ וְהוּא רָכַב עַל-אַתָּנוּ וַיִּשְׁגִּי נַעֲרָיו עִמּוֹ: (כג) וַתֵּרָא הָאֵתָנוּ אֶת-מִלֵּאדָה ה' נֹצֵב בְּדֶרֶךְ וְסָרְבוּ שְׁלוּפָה בִּידוֹ וַתֵּט הָאֵתָנוּ מִן-הַדֶּרֶךְ וַתִּלָּךְ בַּשְּׂגָה וַיָּךְ בָּלָעַם אֶת-הָאֵתָנוּ לַהֲטֹתָה הַדֶּרֶךְ: (כד) וַיַּעֲמֵל מִלֵּאדָה ה' בְּמַשְׁעוֹל הַכֹּרֶמִים גֶּדֶר מִזֶּה וּגְדֵר מִזֶּה: (כה) וַתֵּרָא הָאֵתָנוּ אֶת-מִלֵּאדָה ה' וַתִּלָּחֶץ אֶל-הַקִּיר וַתִּלְחֹץ אֶת-רִגְלָהּ בָּלָעַם אֶל-הַקִּיר וַיִּסָּף לַהֲפֹתָה: (כו) וַיִּסָּף מִלֵּאדָה ה' עָבֹר וַיַּעֲמֵל בְּמָקוֹם צָר אֲשֶׁר אֵין-דֶּרֶךְ לְנִסּוֹת יָמִינוּ וַיִּשְׁמְאוּ: (כז) וַתֵּרָא הָאֵתָנוּ אֶת-מִלֵּאדָה ה' וַתִּרְבֹּץ תַּחַת בָּלָעַם וַיִּסְרְאוּ אֶת-הָאֵתָנוּ בְּמַקֵּל: (כח) וַיִּפְתַּח ה' אֶת-פִּי הָאֵתָנוּ וַתֹּאמֶר לְבָלָעַם מִה-עָשִׂיתִי לָךְ כִּי הִפִּיתִנִי זֶה שְׁלֹשׁ רָגְלִים: (כט) וַיֹּאמֶר בָּלָעַם לְאֵתָנוּ כִּי הִתְעַלְלָתָ כִּי לוֹ יִשְׁתַּחֲרַב בִּידִי כִּי עַתָּה הִרְגָתִיךָ: (ל) וַתֹּאמֶר הָאֵתָנוּ אֶל-בָּלָעַם הֲלוֹא אֲנֹכִי אֲתָנָךְ אֲשֶׁר-רָכַבְתָּ עָלַי מַעֲוֹדָה עַד-הַיּוֹם הַזֶּה הִסָּפְנוּ הַסִּפְנִיתִי לַעֲשׂוֹת לָךְ כֹּה וַיֹּאמֶר לֹא: (לא) וַיִּגַּל ה' אֶת-עֵינָיו בָּלָעַם וַיֵּרָא אֶת-מִלֵּאדָה ה' נֹצֵב בְּדֶרֶךְ וְסָרְבוּ שְׁלֹפָה בִּידוֹ וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְאַפְּיוֹ: (לב) וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִלֵּאדָה ה' עַל-מָה הִפִּיתָ אֶת-אַתָּנוּ זֶה שְׁלֹשׁ רָגְלִים הִנֵּה אֲנֹכִי יֵצֵאתִי לִשְׁטֹן כִּי-יִכַּרְט הַדֶּרֶךְ לְנִגְדִי: (לג) וַתֵּרָא אֵלָיו הָאֵתָנוּ וַתֵּט לִפְנֵי זֶה שְׁלֹשׁ רָגְלִים אוֹלֵי נִטְתָה מִפְּנֵי כִּי עַתָּה גַם-אַתָּה תִּהְיֶה תַחְתִּיתִי: (לד) וַיֹּאמֶר בָּלָעַם אֶל-מִלֵּאדָה ה' חֲטָאתִי כִּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה נֹצֵב לְקִרְאָתִי בְּדֶרֶךְ וְעַתָּה אִם-יָרַע בְּעֵינֶיךָ אֲשׁוּבָה לִי: (לה) וַיֹּאמֶר מִלֵּאדָה ה' אֶל-בָּלָעַם לָךְ עִם-הָאֲנָשִׁים וְאַפְסָ אֶת-הַדְּבָר אֲשֶׁר-אֲדַבֵּר אֵלַיךְ אִתּוֹ תַדְבֵּר וַיִּלָּךְ בָּלָעַם עִם-שְׁרֵי בָלָק: (לו) וַיִּשְׁמַע בָּלָק כִּי בָּאוּ בָלָעַם וַיֵּצֵא לְקִרְאָתוֹ אֶל-עֵירֵי מוֹאָב אֲשֶׁר עַל-גְּבוּל אֶרֶץ אֲשֶׁר בַּקָּצֵה הַגְּבוּל: (לז) וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל-בָּלָעַם הֲלֹא שְׁלַחְתִּי אֵלַיךְ לְקִרְאָה לָמָּה לֹא-הִלַּכְתָּ אֵלַי הָאֲמָנָם לֹא אוֹכֵל כְּבֹדָה: (לח) וַיֹּאמֶר בָּלָעַם אֶל-בָּלָק הִנֵּה-בָאתִי אֵלַיךְ עֲתָה הִנֵּל אוֹכֵל דְּבָר מְאוּמָה הַדְּבָר אֲשֶׁר יֵשִׁים אֱלֹהִים בְּפִי אִתּוֹ אֲדַבֵּר: (לט) וַיִּלָּךְ בָּלָעַם עִם-בָּלָק וַיָּבֹאוּ קִרְיַת חֲצִצוֹת: (מ) וַיִּזְבַּח בָּלָק בָּקָר וַצֹּאן וַיִּשְׁלַח לְבָלָעַם וּלְשְׁרֵי אֲשֶׁר אִתּוֹ: (מא) וַיְהִי בַּפֶּקֶר וַיִּקַּח בָּלָק אֶת-בָּלָעַם וַיַּעֲלֵהוּ בְּמוֹת בַּעַל וַיֵּרָא מִשָּׁם קִצְהָ הָעָם:

2. רש"י במדבר פרק כב פסוק יא (פרשת בלק)

קבה לי - זו קשה מאד לי, שהיא נוקב ומפרש: וגרשתי - מן העולם, ובלק לא אמר אלא ואגרשנו מן הארץ — איני מבקש אלא להסיעם מעלי, ובלעם הנה שונאם יותר מבלק:

3. ר' חיים פלטיאל במדבר פרק כב פסוק יא (פרשת בלק)

קבה לי אותו. פי' רש"י זה קשה משל בלק. וק"ל דא"כ כיצד בלק שאל תחילה מעט ועתה לכה נא ארה לי, ובשליחות שניה שאל ולכה נא קבה לי, ופר"ח פלטיאל ז"ל דאפיכא מסתברא דבלעם עשה אוזן של מטה כאילו אינה שומעת דהוא שאל ארה לי ובארה שהוא ארור בן נדוי בן קללה ואגרשנו מן הארץ מכל וכל ובלעם לא רצה להגיד כדי שלא ימנענו

ואמר ששאלו להם קבה, פי מעט קללה כמו קב, וגרשתי ממקומו לבד והשיב לו לא תלך עמהם כדי שלא תאור את העם וגילה לו שהבין דעתו, ולהכי בלעם שהגיד לשרים שהקפיד השם על אריר' לכך שלח שנית ואמר לכה קבה לי, גם בלעם טעה בזה דהיה סבור דכל מה שהקפיד השם היה מן האריר' דאם לא כן למה היה סבור שיתרצה שנית.

4. תורת משה במדבר פרק כב פסוק יא (פרשת בלק)

הנה העם היוצא ממצרים וגו' לכה קבה לי. ופירש"י ז"ל שהוא קשה מארה לי, ובלעם הי' שונא אותם יותר מבלק. והנה ע"ז נוכל לומר דבלעם חשב בדעתו שלא יתן לו הקדוש ברוך הוא רשות למלאות תאות נפשו לקלל ישראל, ואם הוא יאמר להקב"ה ג"כ לשון ארה של בלק, והקב"ה ישיבנו לא תלך עמהם שוב אין לו פתחון פה אח"כ לשום תקוה לקלל, דמה אם אין לו רשות על לשון ארה ק"ו על לשון קבה, לכן אמר להשי"ת שבלק שלח אליו לקללם בלשון קבה, וסבר שישב לו השם לא תקוב את העם, ונשאר עדיין תקותו לקללם בלשון ארה, והיודע מחשבות הראה לו מיד שיודע מחשבתו הרעה, ואמר לו לא תלך עמהם לא תאור את העם, אפי' בלשון ארה, כי ברוך הוא. אך יש לתמוה על מה דמצינו מתשובה זו ולהלן הי' גם בלק אומר תמיד לשון של קבה לי את העם, ולמה תחילה אמר בלשון ארה ועכשיו בלשון קבה. ונראה לי דידוע שבלק הי' קוסם יותר מבלעם והי' רואה יותר מבלעם (תנחומא י"ג), והוא ראה שפורעניות של קבה מוכן לישראל, והי' סבור שהוא מורה על קללה דלשון קבה, והנה בתחילה לא הי' רוצה אלא בלשון ארה דהיינו לסלקם מעליו, וכיון שראה שלא יוכל לקלל אותם בלשון זה, הוצרך לבקש לקללם בלשון קבה המוכן להם לפורעניות. ובאמת היה זה מעשה דזמרי שזנו עם בנות מואב שמכונה בשם קבתה במקרא, וע"י שנטל פנחס את הרמח וידקור אותם אל הקבה והאשה אל קבתה וקנא את קנאת הקדוש ברוך הוא ית"ש אז נעצרה המגפה ונסתלק הפורעניות (להלן כ"ה ח'), ופורעניות זה ע"י זנות דקבת בנות מואב הי' בלק רואה בלשון קבה וסבר דהיינו קללה. ובזה יתורץ מה שתמהין כל המפרשים בפרשה זו שבתחילה כתיב לא תלך עמהם, ואח"כ כתיב אם לקרוא לך באו האנשים קום לך אתם ואך את הדבר וגו', ואח"כ כתיב ויחר אף אלקים כי הולך הוא, וכמעט שמקרא חד מתנגד לחבירו. אבל לפי הנ"ל ניחא דודאי עיקר אמירתו של הש"י לבעלם הי' מיד לא תלך עמהם ולא תאור את העם כי ברוך הוא, והי' בלעם יודע שאין רצון הבורא יתברך לקללם ועי"ז נתבטל שליחותו של בלק, ואח"כ כששלח שנית לקללם בלשון קבה לי, דהי' יודע וראה שמוכן עליהם פורעניות בלשון זה של קבה, לא הי' הקדוש ברוך הוא אומר לו אח"כ עוד הפעם שלא ילך עמם בשליחות זו, כי הקדוש ברוך הוא ידע שיש ממשות בלשון זה שמוכן לפורעניות עליהם, ויוכל לילך עמהם לא על דעת שיקללם אלא להשיא להם עצה להפקיר בנותיהם, וישראל בבחירתם ואין צריכים לחטוא, ואמר קום לך אתם ואך את הדבר אשר אדבר אליך אותו תעשה, היינו ע"י דיבור של לשון קבה לא תוכל לקלל אותם. ובלעם לא הבין תשובת השם מה הי' כונה של לקרוא, והלך כפשוטו לקלל בלשון קבה, לכן חרה אף ה' על הליכתו. ואח"כ כשראה שהיפך הקדוש ברוך הוא תמיד הקללה לברכה, אז אמר לכה איעצך היינו אולי מורה איצטגנינות שלך בלשון קבה על זנות של קבת אשה, ונתן להם עצה להפקיר בנותם ודוק.

5. במדבר פרק כה פסוק ז - ח (פרשת בלק)

(ז) וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקָּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ: (ח) וַיָּבֹא אֶחָד אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֹּהֵן וַיִּדְקֹר אֶת־שִׁנָּיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה אֶל־קִבְתָּהּ וַתַּעֲצֹר הַמִּגֶּפֶה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

6. תרגום אוגקלוס במדבר פרק כב (פרשת בלק)

(לט) וַאֲזַל בִּלְעָם עִם בָּלָק וְאֶעֱלֶיהָ לְקָרִית מְחוֹזָהּ. (מ) וּנְכַס בָּלָק תּוֹרִין וְעָאן וְשִׁלַּח לְבִלְעָם וּלְבָרְכִיָּא דְעַמִּיהָ. (מא) וְהָהּ בְּצַפְרָא וְדָבַר בָּלָק יָת בִּלְעָם וְאַסְקִיהָ לְרִמָּת דְחִלְתִּיהָ וַחֲזָא מִתְמָן קִצֵּת מִן עַמָּא.

7. מדרש אגדה (בובר) במדבר פרק כב פסוק מא (פרשת בלק)

ויעלהו במות בעל. בלק הנה בעל קסמים ונחשים יותר מבלעם, שהנה בלעם הולך אחריו פסומא, לפי שהנה בלק רואה עתידות שישראל יהיו עתידין לחטא בבעל פעור, כדי שיזכר להם הקדוש ברוך הוא אותו עון, וגם ינים להם לקללם:

8. רש"י במדבר פרק כב פסוק מא (פרשת בלק)

במות בעל - כתרמומו לרמת דחלתיה, שם עבודה זרה:

9. רבינו מיוחס במדבר פרק כב פסוק מא (פרשת בלק)

במות בעל. מקום גבוה ושם היה להם בית ע"ז והוא האמור להלן ובמות הגיא.

10. מושב זקנים במדבר פרק כב פסוק מא (פרשת בלק)

וירא משם קצה העם. תימה כיצד היה יכול לראותם והלא הענן היה מקיפן. וי"ל שהרשעים בלבד [ראה כי] היה הענן פולטן, ואותם היה רואה. והיינו וירא משם קצה העם המוקצים שבעם, וכן י"ל אפס קצהו תראה וכולו לא תראה:

11. כתר יונתן במדבר פרק כב פסוק מא (פרשת בלק)

ויהי לעת בוקר וינהג בלק את בלעם ויעלהו לרמה של היראה של פעור ויראה משם מחנה דן שמהלכים בקצת עם שנתגלו מתחת ענני הכבוד:

12. שפתי כהן במדבר פרשת בלק ד"ה [כב, מא]

[כב, מא] ויעלהו במות בעל וירא משם קצה העם. ישראל לא היו נראים, כי היה הענן מכסה עליהם, אלא קצת מן הערב רב, זהו במות בעל שגרמו מיתה בעגל, שמתו שלושת אלפי איש. ובמדרש (תנחומא פרשה זו י"א), בלק היה בעל קסמים יותר מבלעם והיה מראה לו המקומות שישראל נופלים בהם והעלהו במות בעל פעור, עד כאן. ואולי לזה נסמטה עינו לפי שהציץ בשכינה שהיתה שורה עליהם:

13. במדבר פרק כג פסוק יג - יד (פרשת בלק)

(יג) ויאמר אליו בלק לכה-נא אתי אל-מקום אחר אשר תראנו משם אפס קצהו תראה וכלו לא תראה וקבנו-לי משם: (יד) ויקחלו שנה צפים אל-ראש הפסגה ויבן שבועה מזבחת ויעל פר ואיל במזבח:

14. תרגום אונקלוס במדבר פרק כג פסוק יד (פרשת בלק)

ובכריה לחקל סכותא לריש רמתא ובנא שבועא מדבחינ ואסיק תור ודכר על כל מדבח.

15. רש"י במדבר פרק כג פסוק יד (פרשת בלק)

ראש הפסגה - בלעם לא היה קוסם בבלק, ראה בלק שעתידה פרצה להפרץ בישראל משם, ששם מת משה, פסבור ששם תחול עליהם הקללה וזו היא הפרצה שאני רואה (תנחומא):

16. יהושע פרק יג

(טו) ויתן משה למטה בני-ראובן למשפחתם: .. (כ) ובית פעור ואשדות הפסגה ובית הישמות: (כא) וכל ערי המישור וכל-ממלכות סיחון מלך האמרי אשר מלך בחשבון אשר הכה משה אתו ואת-נשיאי מדון את-אני ואת-רלם ואת-צור ואת-חור ואת-רבע נסיכי סיחון ישבי הארץ: (כב) ואת-בלעם בן-בעור הקוסם הרגו בני-ישראל בחרב אל-חלליהם: (כג) ויהי גבול בני ראובן הנהרן וגבול זאת נחלת בני-ראובן למשפחתם הערים וסצריהן: פ

17. במדבר פרק כג פסוק כז - כח (פרשת בלק)

(כז) ויאמר בלק אל-בלעם לכה-נא אקחם אל-מקום אחר אוילי יישר בעיני האלהים וקבתו לי משם: (כח) וינקח בלק את-בלעם ראש הפעור הנשקף עלי-פני הישימון:

18. רש"י במדבר פרק כג פסוק כח (פרשת בלק)

(כח) ראש הפעור - קוסם גדול היה בלק וראה שהיו עתידין ללקות על ידי פעור, ולא היה יודע במה, אמר שמה הקללה תחול עליהם משם וכן כל החוזים בפוכבים רואים ואינם יודעים מה רואים (סוטה י"ב):

19. במדבר פרק כד פסוק א - ב (פרשת בלק)

(א) ויבא בלעם כי טוב בעיני ה' לבנה את-ישראל ולא-הלך בפעם-בפעם לקראת נחשים ונשאת אל-המדבר פגיו: (ב) וישא בלעם את-עיניו ויבא את-ישראל שכן לשבטיו ותהי עליו רוח אלהים:

20. רש"י במדבר פרק כד פסוק א (פרשת בלק)

וירא בלעם כי טוב וגו' - אמר איני צריך לבדק עוד בהקב"ה, כי לא יחפץ לקללם: ולא הלך בפעם בפעם - פאשר עשה שתי פעמים: לקראת נחשים - לנחש אוילי יקרה ה' לקרתו פרצונו, אמר רוצה ולא רוצה לקללם, אנפיר עונותיהם, והקללה על הנפרת עונותיהם תחול: וישת אל המדבר פגיו - כתרגומו:

21. תרגום אונקלוס במדבר פרק כד פסוק א - ב (פרשת בלק)

(א) וחזא בלעם ארי תקין קדם יי לברכא ית ישראל ולא הליך בזמן אלתינ לקדמות נחשיא ושוי למדברא אפוהי. (א) וחזא בלעם ארי תקין קדם יי לברכא ית ישראל ולא הליך בזמן אלתינ לקדמות נחשיא ושוי למדברא /לקבל עגלא דעבדו ישראל במדברא/ אפוהי:

And Bileam saw that it was appointed before the Lord to bless Israel; and he went not as at those former times to inquire by divinations, but set his face towards the calf that the sons of Israel had made in the wilderness.

22. תרגום המיוחס ליונתן - תורה במדבר פרק כד פסוק א (פרשת בלק)

וּחְמָא בִּלְעָם אֲרוּם שֹׁפֵר הִנֵּה קָדָם יִי לְכַרְכָּא נִת יִשְׂרָאֵל וְלֹא הָלִיד זְמַן בְּתֵר זְמַן לְקַדְמוֹת קוֹסְמָא וְשׁוּי לְמַדְבְּרָא אֲנָפוּי לְמַדְכָּר עַל־הוֹן עוֹבְדָא דְעֵיגְלָא דְעֵבְדוּ תַמָּן:

23. כתר יונתן במדבר פרק כד פסוק א (פרשת בלק)

וירא בלעם כי טוב היה בעיני יי לברך את ישראל ולא הלך פעם אחרי פעם לקראת קסמים וישם למדבר פניו להזכיר עליהם מעשה של עגל שעשו שם:

24. במדבר פרק כד פסוק ט - יג (פרשת בלק)

(ט) פִּרְעֵ שֶׁבֶב פִּאָרִי וּכְלָבִיא מִי יְקִימְנוּ מִבְּרִיךְ בְּרוּךְ וְאֶרְרִיךְ אֶרְוִי: (י) בִּיחֶר-אֶף בִּלְק אֶל-בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק אֶת-כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בִּלְק אֶל-בִּלְעָם לָקֵב אֵיבִי קִרְאֲתִיךְ וְהִנֵּה בִּרְכָתְךָ בְּרוּךְ זֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: (יא) וַעֲתָה בִּרְחֹלְךָ אֶל-מְקוֹמָהּ אֲמַרְתִּי כִּבְדְּךָ וְהִנֵּה מִנְעָה ה' מִכְּבוֹדִי: (יב) וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל-בִּלְק הֲלֹא גַם אֶל-מְלֶאכֶיךָ אֲשֶׁר-שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר: (יג) אִם-יִתְּנֵן-לִי בִלְק מָלֵא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוּכַל לַעֲבֹר אֶת-פִּי ה' לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה מִלְּבִי אֲשֶׁר-יִדְבֵּר ה' אִתּוֹ אֲדַבֵּר:

25. במדבר פרק כד פסוק יז - כ (פרשת חקת)

(יז) אַז יִשְׁעִיר יִשְׂרָאֵל אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת עָלֵי בָאָר עֲנוּ-לָהּ: (יח) בָּאָר חֲפְרִיָּה שְׁרִים כְּרוּיָה נְדִיבִי הָעָם בְּמַחֲקָק בְּמִשְׁעָנָתָם וּמִמְדָּבָר מִתְּנָה: (יט) וּמִמִּתְנָה נִחְלִיאֵל וּמִנִּחְלִיאֵל בְּמוֹת: (כ) וּמִבְּמוֹת הַגִּיאֵל אֲשֶׁר בְּשִׁזְזָה מוֹאָב רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְנִשְׁקָפָה עַל-פְּנֵי הַיַּשִּׁימֹן: פ desert, desolate place wilderness, waste,

26. רש"י במדבר פרק כד פסוק כ (פרשת חקת)

ומבמות הגיא אשר בשדה מואב - פי שם מת מלשה ושם בטלה הבאר; ...

27. דברים פרק ג (פרשת ואתחנן)

(כג) וְאַתְחַנֵּן אֶל-ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר: .. (כו) וַיִּתְּעֶבֶר ה' בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלַי וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב-לֶךְ אֶל-תּוֹסֵף דִּבַּר אֵלַי עוֹד בְּדִבְרֵי הַהֵם: (כז) עָלָהּ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינָיָהּ יִמָּה וצִפְנָה וּמִיִּמְנָה וּמִזִּרְחָה וּרְאָה בְּעֵינָיָהּ כִּי-לֹא תַעֲבֹר אֶת-הַיַּרְדֵּן הַהוּא: ... (כט) וַנָּשֶׁב בְּגִיא מוֹל בֵּית פְּעוֹר: פ

28. דברים פרק ד פסוק מה - מז (פרשת ואתחנן)

(מה) אֵלֶּה הַעֲדוֹת וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: (מו) בַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן בְּגִיא מוֹל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחִשְׁבוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם:

29. דברים פרק לד (פרשת וזאת הברכה)

(א) וַיַּעַל מֹשֶׁה מִעֶרְבַת מוֹאָב אֶל-יַרְדֵּן נָבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יִרְחוֹ וַיִּרְאֶהוּ ה' אֶת-כָּל-הָאֶרֶץ אֶת-הַגִּלְעָד עַד-דֶּן: ... (ה) וַיִּמָּת שָׁם מֹשֶׁה עֶבְדְּךָ בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל-פִּי ה': (ו) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא-יָדַע אִישׁ אֶת-קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ... (י) וְלֹא-יָקֻם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יָדָעוּ ה' פָּנִים אֶל-פָּנִים:

30. ספרי דברים פרשת וזאת הברכה פיסקא שנז

(י) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה בישראל לא קם אבל באומות העולם קם ואיזה זה זה בלעם בן בעור ...

31. רש"י דברים פרק לד (פרשת וזאת הברכה)

(א) עד דן - הראהו בני דן עובדים עבודה זרה שנאמר (שופטים יח, ל) ויקימו להם בני דן את הפסל, והראהו שמשון שעתידי לצאת ממנו למושיע: ... (ו) מול בית פעור - קברו היה מוכן שם מששת ימי בראשית לכפר על מעשה פעור, וזה אחד מן הדברים שנבראו בערב שבת בין השמשות:

32. אדרת אליהו דברים פרק לד פסוק ו (פרשת וזאת הברכה)

בארץ מואב. הוא הדעת הנעלם והוא דרגא דמשה שכנגדו היה בבלעם וזהו ולא קם בישראל אבל קם באומות ואמרו בזוהר בדרגא דיליה וטינופא כו' וכמו שמבואר שנידון כו' והוא תכלית כל הטומאות לפי שהחטיא את ישראל בנשים מדיניות וזהו שכתוב מול בית פעור כמו שכתוב בספר יצירה טוב כנגד רע ורע כנגד טוב ופעור נגד משה אלא שבס"א מוסיף א' בסוד כל מוסיף גורע ובסוד עשתי עשרה יריעות:

33. רבינו בחיי דברים פרק א פסוק ה (פרשת דברים)

וע"ד המדרש: בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר, התורה נדרשת במ"ט פנים טהור ובמ"ט פנים טמא, כמנין "מואב",